

IV

(Az EK-Szerződés, az EU-Szerződés és az Euratom-Szerződés alapján 2009. december 1-je előtt elfogadott jogi aktusok)

AZ EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG 190/09/COL HATÁROZATA

(2009. április 22.)

az állami támogatásokra vonatkozó eljárási és anyagi jogi szabályok hatvankilencedik, a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban a finanszírozási lehetőségek elérésének támogatására irányuló állami támogatási intézkedésekre vonatkozó ideiglenes keretszabályról szóló felülvizsgált fejezet bevezetésével történő módosításáról

AZ EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG ⁽¹⁾,

szírozási lehetőségek elérésének támogatására irányuló állami támogatási intézkedésekre vonatkozó ideiglenes keretszabályt ⁽²⁾,

TEKINTETTEL az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra ⁽²⁾ és különösen annak 61–63. cikkére és 26. jegyzőkönyvére,

MIVEL ez a közlemény az Európai Gazdasági Térséget is érinti,

TEKINTETTEL az EFTA-államok közötti, Felügyeleti Hatóság és Bíróság létrehozásáról szóló megállapodásra ⁽³⁾ és különösen annak 24. cikkére és 5. cikke (2) bekezdésének b) pontjára,

MIVEL az EGT állami támogatásra vonatkozó szabályainak egységes alkalmazását az egész Európai Gazdasági Térségben biztosítani kell,

MIVEL a felügyeleti és bírósági megállapodás 24. cikke értelmében a Hatóságnak kell érvényre juttatnia az EGT-megállapodás állami támogatásra vonatkozó rendelkezéseit,

MIVEL az EGT-megállapodáshoz csatolt XV. melléklet végén szereplő „Általános megjegyzések” című II. pontja értelmében a Hatóság a Bizottsággal folytatott konzultációt követően elfogadja az Európai Bizottság által elfogadott jogi aktusoknak megfelelő jogi aktusokat,

MIVEL a felügyeleti és bírósági megállapodás 5. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján a Hatóság köteles közleményeket vagy iránymutatásokat kiadni az EGT-megállapodás által szabályozott ügyekben, amennyiben e megállapodás, vagy a felügyeleti és bírósági megállapodás kifejezetten így rendelkezik, vagy amennyiben a Hatóság ezt szükségesnek ítéli,

AZT KÖVETŐEN, hogy konzultációt folytatott az Európai Bizottsággal,

EMLÉKEZTETVE ARRA, hogy a Hatóság a tárgyban 2009. március 31-én kelt levelében konzultált az EFTA-államokkal,

EMLÉKEZTETVE a Hatóság által 1994. január 19-én elfogadott, állami támogatással kapcsolatos anyagi jogi és eljárásjogi szabályokra ⁽⁴⁾,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

MIVEL 2009. február 25-én az Európai Közösségek Bizottsága (a továbbiakban: Bizottság) közleményt fogadott el, amelyben módosította a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban a finan-

Az „Ideiglenes keretszabály a finanszírozási lehetőségek elérésének támogatására irányuló állami támogatási intézkedésekhez a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban” című dokumentumban (a továbbiakban: ideiglenes keretszabály) foglaltakat 2009. január 29-e és 2010. december 31-e között kell alkalmazni.

Az ideiglenes keretszabály a záró rendelkezésekben előírja, hogy amennyiben ez segítséget jelenthet, a Hatóság gondoskodhat bizonyos kérdésekkel kapcsolatos álláspontjának további tisztázásáról.

⁽¹⁾ A továbbiakban: a Hatóság.

⁽²⁾ A továbbiakban: EGT-megállapodás.

⁽³⁾ A továbbiakban: felügyeleti és bírósági megállapodás.

⁽⁴⁾ A Hatóság által 1994. január 19-én elfogadott és közzétett, az EGT-megállapodás 61. és 62. cikkének, valamint a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 3. jegyzőkönyve 1. cikkének alkalmazására és értelmezésére vonatkozó iránymutatás, amelyet az Európai Unió Hivatalos Lapjában (a továbbiakban: HL) (L 231., 1994.9.3., 1. o.) és 32. EGT-kiegészítésében (1994.9.3.) tettek közzé. Az iránymutatást (a továbbiakban: az állami támogatásokról szóló iránymutatás) legutóbb 2009. január 29-én módosították. Az állami támogatásokról szóló iránymutatás frissített változatát közzétették a Hatóság honlapján: <http://www.eftasurv.int/fieldsOfWork/fieldstateaid/guidelines/>

⁽⁵⁾ A közlemény egységes szerkezetbe foglalt változatát lásd HL C 83., 2009.4.7., 1. o.

Az ideiglenes keretszabály alkalmazása során bebizonyosodott, hogy további részleteket kell tisztázni az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének b) pontja, a referencia- és a leszámítolási kamatláb meghatározására vonatkozó jelenlegi keretszabály, valamint a kezességvállalás formájában nyújtott támogatás alkalmazhatóságára vonatkozóan.

Az állami támogatásról szóló iránymutatást módosítani kell az iránymutatás „Ideiglenes keretszabály a finanszírozási lehetőségek elérésének támogatására irányuló állami támogatási intézkedésekhez a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban” című fejezetének módosításával.

Az ideiglenes keretszabály következő módosításai e határozat elfogadásának napján lépnek hatályba:

1. A 4.1. pont a következő bekezdéssel egészül ki:

„Az EFTA-államoknak tehát alá kell támasztaniuk, hogy a Hatóság felé közölt, e keretszabály hatálya alá tartozó állami támogatási intézkedések szükségesek, megfelelőek és arányosak ahhoz, hogy megszüntessék az EFTA-állam gazdaságának komoly zavarát; az EFTA-államoknak igazolniuk kell továbbá, hogy valamennyi feltétel maradéktalanul teljesül.”

2. A 4.3.2. pont a következőképpen módosul:

a) Az a) és b) pont helyébe a következő pontok lépnek:

„a) kkv-kkal szemben az EFTA-államok a mellékletben meghatározott mentesülés szerint nyújtott új kezességvállalás esetében elengedik az éves fizetendő díj maximum 25 %-át (*);

b) nagyvállalatok esetében az EFTA-államok szintén maximum 15 %-kal csökkentik az új kezességvállalásoknak a mellékletben meghatározott ugyanazon mentesülés alapján számított éves díját.

(*) A mellékletben felsorolt díjak a kezességvállalás formájában nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatásban meghatározott mentesülési rendelkezéseknek a biztosítékok különböző szintje alapján történő további finomításával alakultak ki. Ezeket a díjakat referenciaértékként is lehet használni az e keretszabály 4.2. pontjában foglalt kezességvállalási intézkedésekben megjelenő összegegyeztetendő támogatási elemek kiszámításához.

A mentesülési díjak kiszámítása a referencia-kamatlábról és leszámítolási kamatlábról szóló iránymutatásban meghatározott kamatfelárakon alapul, további 20 bázispontos csökkenést figyelembe véve (lásd a fenti iránymutatás 12. lábjegyzetét). A kezességvállalás formájában nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatásban meghatározott mentesülési díjak azonban minden egyes hitelminősítési kategória esetében az adott kategóriára vonatkozó felső díjtárnál maradtak. A biztosítékokkal való fedezettség különböző szintjeinek meghatározásával kapcsolatban lásd a referencia-kamatlábról és a leszámítolási kamatlábról szóló iránymutatás első oldalán található 2. lábjegyzetét.”

b) Az f) pont helyébe a következő szöveg lép:

„f) a kezességvállalás a kölcsön futamideje alatt nem haladja meg a kölcsön 90 %-át;”

c) A h) pont helyébe a következő szöveg lép:

„h) a kezességvállalás díjának csökkentését a kezességvállalás odaítélésétől számítva legfeljebb két éven át alkalmazzák. Amennyiben a kapcsolódó kölcsön futamideje meghaladja a két évet, az EFTA-államok további legfeljebb nyolc évig csökkentés nélkül alkalmazhatják a mellékletben meghatározott mentesülési díjakat;”

3. A 4.4.1. pont helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„4.4.1. A referencia-kamatlábról és a leszámítolási kamatlábról szóló iránymutatás az egyéves bankközi kínálati kamatláb (IBOR) alapján határozza meg a referencia-kamatláb megállapításának módját, amelyet a vállalkozás hitelképességétől és a felajánlott biztosítékoktól függően 60–1 000 bázisponttal növelnek meg. A Hatóság a referencia-kamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapításának módját a fennálló piaci feltételek függvényében módosíthatja. Amennyiben az EFTA-államok a kölcsön odaítélésekor hatályos iránymutatásban megállapított módszert alkalmazzák a referencia-kamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapítására, és teljesítik a szóban forgó iránymutatásban meghatározott feltételeket, a kamat elvileg nem tartalmaz állami támogatást.”

4. A 4.5.1. pont helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„4.5.1. A Hatóság referencia-kamatlábról és a leszámítolási kamatlábról szóló iránymutatása az egyéves bankközi kínálati kamatláb (IBOR) alapján határozza meg a referencia-kamatláb megállapításának módját, amelyet a vállalkozás hitelképességétől és a felajánlott biztosítékoktól függően 60–1 000 bázisponttal növelnek meg. A Hatóság a referencia-kamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapításának módját a fennálló piaci feltételek függvényében módosíthatja. Amennyiben az EFTA-államok a kölcsön odaítélésekor hatályos iránymutatásban megállapított módszert alkalmazzák a referencia-kamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapítására, és teljesítik a szóban forgó iránymutatásban meghatározott feltételeket, a kamat elvileg nem tartalmaz állami támogatást.”

5. A szöveg a következő melléklettel egészül ki:

„MELLÉKLET

Az ideiglenes keretszabály szerinti mentesülések bázispontokban kifejezve (*)			
Hitelminősítési kategória (Standard & Poor's)	Biztosítékokkal való fedezettség		
	Magas	Átlagos	Alacsony
AAA	40	40	40
AA+ AA AA-	40	40	40
A+ A A-	40	55	55
BBB+ BBB BBB-	55	80	80
BB+ BB	80	200	200
BB- B+	200	380	380
B B-	200	380	630
CCC vagy alacsonyabb	380	630	980

(*) Azon cégek esetében, amelyek nem rendelkeznek hitelfelvevői múlttal vagy mérlegszemléletű megközelítésen alapuló hitelminősítéssel (mint például bizonyos meghatározott célra létrehozott vállalkozások vagy új vállalkozások), az EFTA-államok a kezességvállalás formájában nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatásban meghatározott 3,8 %-os mentesülési díjat legfeljebb 15 %-kal (kkv-k esetében 25 %-kal) csökkenthetik. Mindazonáltal a díj sohasem lehet alacsonyabb, mint az anyavállalatra vagy anyavállalatokra alkalmazandó díj.”

Az új fejezet e határozat mellékletében található.

2. cikk

E határozat címzettje az Izlandi Köztársaság, a Liechtensteini Hercegség és a Norvég Királyság.

3. cikk

Csak az angol nyelvű szöveg hiteles.

Kelt Brüsszelben, 2009. április 22-én.

az EFTA Felügyeleti Hatóság részéről

Per SANDERUD
elnök

Kurt JÄGER
testületi tag

MELLÉKLET

Ideiglenes keretszabály a finanszírozási lehetőségek elérésének támogatására irányuló állami támogatási intézkedésekhez a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban

1. A PÉNZÜGYI VÁLSÁG, ANNAK HATÁSA A REÁLGAZDASÁGRA ÉS AZ IDEIGLENES INTÉZKEDÉSEK SZÜKSÉGESSÉGE
 - 1.1. *A pénzügyi válság és hatása a reál gazdaságra*
 - (1) 2008. november 26-án az Európai Bizottság (a továbbiakban: a Bizottság) elfogadta Az *európai gazdasági fellendülés tervét* (a továbbiakban: fellendülési terv), amelynek célja, hogy irányítsa Európa talpra állását a jelenlegi pénzügyi válságból⁽¹⁾. A fellendülési terv két egymást erősítő fő elemből áll. Az első ilyen elemet azok a rövid távú intézkedések jelentik, amelyek a kereslet ösztönzésére, a munkahelyek megőrzésére és a bizalom helyreállítására irányulnak. A második elemet az „okos beruházások” képezik, amelyek célja, hogy hosszú távon magasabb növekedést és fenntartható jólétet biztosítsanak. A fellendülési terv megerősíti és felgyorsítja a lisszaboni stratégia értelmében már folyamatban lévő reformokat.
 - (2) Ebben az összefüggésben az jelent kihívást, hogy elkerüljék az olyan állami beavatkozást, amely aláásná a kevesebb és célzottabb állami támogatás nyújtásának célkitűzését. Mindazonáltal bizonyos feltételek mellett szükség van új ideiglenes állami támogatásra.
 - (3) Az EFTA Felügyeleti Hatóság (a továbbiakban: a Hatóság) azon az állásponton van, hogy új eszközöket kell létrehozni az állami támogatási szabályok oly módon történő alkalmazásának lehetővé tételére, amely a válsághelyzet megoldásához a lehető legnagyobb rugalmasságot nyújtja, miközben egyenlő feltételeket biztosít és elkerüli a verseny indokolatlan korlátozását. Ezen iránymutatás részletesen meghatároz számos kiegészítő ideiglenes lehetőséget, amelyek az EFTA-államok rendelkezésére állnak az állami támogatás nyújtása terén.
 - (4) Először is, a pénzügyi válság súlyosan – Izland esetében még soha nem tapasztalt mértékben – érintette az EGT bankszektort. Az Európai Tanács kiemelte, hogy bár az állami beavatkozásról nemzeti szinten kell dönteni, e döntést összehangolt kereten belül és a közös uniós elvek alapján kell meghozni⁽²⁾. A Bizottság haladéktalanul lépéseket tett: elfogadta „Az állami támogatásokról szóló szabályoknak a pénzügyi intézetek vonatkozásában a jelenlegi pénzügyi világválsággal összefüggésben tett intézkedésekre történő alkalmazása” című közleményt⁽³⁾, és elfogadott számos, a pénzügyi intézeteknek nyújtott megmentési támogatás engedélyezéséről szóló határozatot. A Hatóság is ezeknek megfelelő intézkedéseket fogadott el⁽⁴⁾.
 - (5) A finanszírozási lehetőségek elegendő és megfizethető elérése előfeltétele annak, hogy a privát szektor befektessen, növekedjék, és munkahelyeket teremtsen. Az EFTA-államoknak arra kell felhasználniuk a bankrendszernek nyújtott jelentős pénzügyi támogatás révén keletkező befolyásukat, hogy biztosítsák: a bankoknak nyújtott támogatás ne csak azok pénzügyi helyzetét javítsa, a gazdaság egészének nyújtott bármiféle haszon nélkül. Annak biztosítása érdekében, hogy a bankok folytassák megszokott hitelezési tevékenységeiket, a pénzügyi szektornak szánt támogatást jól kell célozni. A Hatóság ezt figyelembe veszi, amikor felülvizsgálja a bankoknak nyújtott állami támogatást.
 - (6) Miközben úgy tűnik, hogy a pénzügyi piacokon javul a helyzet, addig a reál gazdaság esetében a pénzügyi válság mostanra érezteti teljes mértékben a hatását. Nagyon komoly visszaesés érinti a szélesebb értelemben vett gazdaságot, és sújtja a háztartásokat, a vállalkozásokat és a munkahelyeket. A bankok leépítik tőkekihelyezéseiket, és a korábbi éveknél sokkal kockázatkerülőbbé válnak a pénzügyi piacok válságának következtében, ami hitelmegszorításokhoz vezet. Ez a pénzügyi válság hiteladagolást, kereslet-visszaesést és recessziót válthat ki.
 - (7) Ilyen nehézségek nemcsak a likviditási pufferrel nem rendelkező gyenge vállalkozásokat érinthetik, hanem az egészséges vállalkozásokat is, amelyek hirtelen hitelszűkével vagy akár hitelhiánnyal találhatják szemben magukat. Ez különösképp igaz a kis- és középvállalkozások (kkv-k) esetében, amelyek mindenképp nagyobb nehézséggel néznek szembe a finanszírozási lehetőségek elérésénél, mint a nagyobb vállalkozások. Ez a helyzet nemcsak rövid- és középtávon érintheti sok egészséges vállalkozás és azok alkalmazottainak gazdasági helyzetét, hanem hosszú távon is tartósan negatív hatással lehet, mivel az összes jövőbeni EGT-befektetést – különösképp azokat, amelyek a fenntartható fejlődésre és a lisszaboni stratégia más céljaira irányulnak – késleltetheti, illetve akár meg is akadályozhatja.
 - 1.2. *A nemzeti támogatási intézkedések szoros EGT-szintű koordinálásának szükségessége*
 - (8) A jelenlegi pénzügyi helyzetben az EFTA-államok kísértést érezhetnek, hogy egyénileg cselekedjenek és vállalkozásaik megsegítése érdekében támogatási versenybe kezdjenek. A múltbéli tapasztalatok azt mutatják, hogy az ilyen

⁽¹⁾ A Bizottság közleménye az Európai Tanácsnak, COM (2008) 800.

⁽²⁾ A Gazdasági és Pénzügyi Tanács 2008. október 7-i ülésének következtetései.

⁽³⁾ HL C 270., 2008.10.25., 8. o.

⁽⁴⁾ Lásd az állami támogatásokról szóló szabályoknak a pénzügyi intézetek vonatkozásában a jelenlegi pénzügyi világválsággal összefüggésben tett intézkedésekre történő alkalmazása, valamint a pénzügyi intézetek feltökésítése a jelenlegi pénzügyi válságban: a támogatás szükséges minimális szintre történő korlátozása és az indokolatlan versenytorzulás kiküszöbölését célzó biztosítékok tárgyában 2009. január 29-én elfogadott iránymutatás fejezeteit.

egyéni fellépés nem hatékony, és súlyos kárt okozhat a belső piacnak. A támogatás odaítélésénél a jelenlegi konkrét gazdasági helyzet teljes mértékű figyelembevétele mellett nagyon fontos azonos versenyfeltételek biztosítása az európai vállalkozások részére, illetve annak elkerülése, hogy az EFTA-államok támogatási versenybe kezdjenek, mert ez fenntarthatatlan helyzethez vezetne és az EGT egészére káros lenne. A versenypolitika feladata ennek biztosítása.

1.3. Az ideiglenes állami támogatási intézkedések szükségessége

- (9) Az ebben az iránymutatásban foglalt ideiglenes kiegészítő intézkedéseknek két célja van: az első az, hogy a bankválsághoz kapcsolódó kivételes és átmeneti pénzügyi problémák fényében felszabadítsák a vállalkozások részére történő hitelezést, és ezáltal garantálják a finanszírozási lehetőségek folyamatos elérését. A kvv-k különösen fontos szerepet töltenek be az egész EGT gazdaságában, és pénzügyi helyzetük javítása a nagyvállalatokra is pozitív hatással lesz, ily módon támogatva a gazdasági növekedést és modernizációt hosszabb távon.
- (10) A második cél a vállalkozások arra való ösztönzése, hogy továbbra is fektessenek be a jövőbe, különösen a fenntartható fejlődésen alapuló gazdaság irányába. Valóban drámai következményekkel járna, ha a jelenlegi válság eredményeképp a környezetvédelem területén elért jelentős előrehaladás megtorpanna vagy netán visszafordulna. Ezért a környezetvédelmi projektekbe befektető vállalkozásoknak különleges átmeneti támogatást kell biztosítani (amely többek közt az EGT iparának biztosíthatna technológiai előnyt), így egyesítve a sürgős és szükséges pénzügyi támogatást a hosszú távú haszonnal az EGT számára.
- (11) Ez az iránymutatás először sorra veszi a közpénzekből nyújtott támogatások azon sokrétű lehetőségeit, amelyek már az EFTA-államok rendelkezésére állnak a hatályos állami támogatási szabályok alapján, majd meghatároz olyan kiegészítő állami támogatási intézkedéseket, amelyeket az EFTA-államok átmenetileg nyújthatnak annak érdekében, hogy a finanszírozási lehetőségek elérésével kapcsolatban néhány vállalkozásnál felmerült nehézségeket orvosolják, valamint hogy a környezetvédelmi célokat követő befektetéseket előmozdítsák.
- (12) A Hatóság úgy véli, hogy a javasolt támogatási eszközök a legalkalmasabbak a fenti célkitűzések eléréséhez.

2. ÁLTALÁNOS GAZDASÁGPOLITIKAI INTÉZKEDÉSEK

- (13) A fellendülési tervet a jelenlegi gazdasági helyzetre válaszul fogadták el. Tekintettel a válság mértékére, a Közösségnek olyan összehangolt megközelítésre van szüksége, amely elég nagy és elég merész a fogyasztók és az üzleti élet bizalmának helyreállításához. Mindez az EFTA-államokra nézve is igaz.
- (14) A fellendülési terv stratégiai célkitűzései a következők:
- a kereslet gyors ösztönzése és a fogyasztók bizalmának fellendítése,
 - a gazdasági visszaesés humánköltiségeinek, illetve a legkiszolgáltatottabbakra gyakorolt hatásának csökkentése. Számos munkavállalót és családját érinti a válság most vagy a jövőben. Fel lehet lépni a munkahelyek elvesztésének megfékezésére érdekében, illetve azért, hogy az emberek gyorsan visszatérjenek a munkaerőpiacra és ne találják hosszú távú munkanélküliséggel szemben magukat,
 - annak elősegítése, hogy Európa ki tudja használni a visszatérő növekedést úgy, hogy az európai gazdaság a versenyképesség és fenntarthatóság kihívásainak és a jövőbeli szükségleteknek megfeleljen, ahogy az a növekedést és foglalkoztatást célzó lisszaboni stratégia kifejti. Mindez jelenti az innováció támogatását, a tudásalapú gazdaság felépítését, valamint az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és erőforrás-hatékony gazdaság irányába történő elmozdulás felgyorsítását.
- (15) E célkitűzések eléréséhez már most is számos olyan eszköz áll az EFTA-államok rendelkezésére, amelyek nem minősülnek állami támogatásnak. Bizonyos vállalkozások például sokkal súlyosabb nehézségeket tapasztalnak a finanszírozási lehetőségek elérése terén, mint mások, ezáltal késik, sőt veszélyben van a növekedésükhöz, valamint a tervezett befektetéseik megvalósításához szükséges finanszírozás is. Ezért az EFTA-államok elfogadhatnak egy sor, a területükön minden vállalkozásra érvényes és következőképp az állami támogatások szabályain kívül eső általános politikai intézkedést, amelyeknek célja a pénzügyi problémák ideiglenes enyhítése rövid- és középtávon. Meg lehet hosszabbítani például a társadalombiztosítási és hasonló terhekre, vagy akár az adókra vonatkozó fizetési határidőket vagy be lehet vezetni alkalmazottakra vonatkozó intézkedéseket. Ha az ehhez hasonló intézkedések minden vállalkozás számára elérhetőek, akkor elvileg nem minősülnek állami támogatásnak.

- (16) Az EFTA-államok a fogyasztóknak közvetlenül is nyújthatnak pénzügyi támogatást, például a régi termékek selejtezésére és/vagy környezetbarát termékek vásárlására. Ha a termék származására való megkülönböztetés nélkül nyújtják a támogatást, ez nem minősül állami támogatásnak.
- (17) Ezenfelül a kvk-k, de ugyanúgy a nagyobb vállalkozások megsegítésére ki lehetne használni az olyan általános közösségi programokat is, mint például az 1639/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal ⁽⁵⁾ létrehozott versenyképességi és innovációs keretprogram (2007–2013), illetve a 2006. december 18-i 1982/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal ⁽⁶⁾ létrehozott európai közösségi kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogram (2007–2013).

3. A JELENLEGI ESZKÖZÖK ALAPJÁN NYÚJTHATÓ ÁLLAMI TÁMOGATÁSOK

- (18) A Hatóság az elmúlt néhány évben jelentős mértékben korszerűsítette az állami támogatások szabályait annak érdekében, hogy arra ösztönözze az EFTA-államokat, hogy a közpénzekből nyújtott támogatásokat célirányosabban fordítsák a fenntartható beruházásokra, és ezáltal is hozzájáruljanak lisszaboni stratégia megvalósításához. Ennek keretében különös figyelmet kaptak a kvk-k, ami több állami támogatási lehetőség megnyílásával járt együtt. A nemrégiben elfogadott általános csoportmentességi rendelet ⁽⁷⁾ továbbá jelentős mértékben egyszerűsítette és korszerűsítette az állami támogatások szabályait: minimális adminisztratív teher mellett számos különböző támogatási intézkedési lehetőséget kínál az EFTA-államoknak. A jelenlegi gazdasági helyzetben különösen fontosak a következő, már létező állami támogatási eszközök:
- (19) Az EGT-megállapodáshoz igazított *de minimis* rendelet ⁽⁸⁾ kimondja, hogy az EGT-megállapodás értelmében nem minősül állami támogatásnak a bármely hároméves időszakban odaítélt, vállalkozásonként 200 000 EUR-t meg nem haladó támogatási intézkedés. Kimondja a rendelet továbbá azt is, hogy a legfeljebb 1,5 millió EUR összegű garanciák sem haladják meg a *de minimis* küszöböt, ezért szintén nem minősülnek támogatásnak. Következésképpen az EFTA-államok ezeket a garanciákat a megfelelő támogatástartalom kiszámítása nélkül és az adminisztratív terhek elkerülésével ítélik oda.
- (20) Az állami támogatási szabályok egyik legfontosabb eleme a fent említett általános csoportmentességi rendelet, amely néhány fontosabb támogatási intézkedés esetében egyszerűsíti az állami támogatási eljárást, és hozzájárul ahhoz, hogy az állami támogatásokat a kiemelt EGT-célkitűzések megvalósítására fordítsák. A korábban hatályos csoportmentességeket és az új területeket (nagyvállalatok esetében: innováció, környezetvédelem, kutatás-fejlesztés, kvk-k esetében: kockázati-tőke-intézkedések) egyetlen eszközben egyesítették. Az általános csoportmentességi rendelet hatálya alá tartozó esetekben az EFTA-államok a Hatóságnak történő előzetes bejelentés nélkül nyújthatnak támogatást. Az eljárás gyorsasága tehát az EFTA-államokon múlik. Az általános csoportmentességi rendelet különösen azért fontos a kvk-knak, mert külön szabályokban rendelkezik a kizárólag kvk-knak szóló beruházási és foglalkoztatási támogatásról. Mindazonáltal a rendelet 26 intézkedése kivétel nélkül a kvk-k rendelkezésére áll, így az EFTA-államok a kvk-k valamennyi fejlődési szakaszán végigkísérhetik azokat: segíthetnek a finanszírozási lehetőségek elérésében, a kutatás-fejlesztés, az innováció, a képzés, a foglalkoztatás, a környezetvédelmi intézkedések stb. területén.
- (21) A környezetvédelem állami támogatásáról szóló új iránymutatás ⁽⁹⁾ úgy rendelkezik, hogy az EFTA-államok többek között az alábbi állami támogatásokat nyújthatják:
- olyan vállalkozásoknak nyújtott támogatás, amelyek a közösségi normákon túlmenően javítják környezetvédelmi teljesítményüket, vagy ilyen normák hiányában a környezetvédelem fejlesztéséhez nyújtott támogatás: kisvállalkozásoknak a beruházási többletköltségek maximum 70 %-a (ökoinnováció esetén maximum 80 %), illetve amennyiben a támogatást valódi versenyipiaci körülmények között zajló közbeszerzési eljárás alapján nyújtják, nagyvállalatoknak is a beruházási többletköltségek maximum 100 %-a,
 - a megújuló energiák és a kapcsolt energiatermelés területén az EFTA-államok működési támogatást nyújthatnak a termelési többletköltségek összességének fedezésére,
 - az energiatakarékosságra és az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésére vonatkozó környezetvédelmi célkitűzések megvalósításához az EFTA-államok olyan támogatást nyújthatnak, amely lehetővé teszi, hogy a vállalkozások energiamegtakarítást érjenek el, illetve támogatásban részesüljenek a megújuló energiaforrások és a kapcsolt energiatermelés területén: kisvállalkozások esetén ez a beruházási többletköltségek maximum 80 % -a, illetve amennyiben a támogatást valódi versenyipiaci körülmények között zajló közbeszerzési eljárásban nyújtják, a beruházási többletköltségek maximum 100 %-a lehet.

⁽⁵⁾ HL L 310., 2006.11.9., 15. o.

⁽⁶⁾ HL L 412., 2006.12.30., 1. o.

⁽⁷⁾ A Bizottság 800/2008/EK rendelete (2008. augusztus 6.) a Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőségéről (általános csoportmentességi rendelet, HL L 214., 2008.8.9., 3. o.), amelyet a 2008. november 7-i 120/2008. sz. határozattal (HL L 339., 2008.12.18., 111. o., valamint a 79. EGT-kiegészítés, 2008.12.18.), a XV. mellékletének 1j. pontjaként foglaltak be az EGT-megállapodásba; hatálybalépés: 2008.11.8.

⁽⁸⁾ A Bizottság 1998/2006/EK rendelete (2006. december 15.) a Szerződés 87. és 88. cikkének a *de minimis* támogatásokra való alkalmazásáról (HL L 379., 2006.12.28., 5. o.), amelyet a 29/2007. sz. határozattal (HL L 209., 2007.8.9., 52. o., valamint a 38. EGT-kiegészítés, 2007.8.9., 34. o.), a XV. mellékletének 1ea pontjaként foglaltak be az EGT-megállapodásba; hatálybalépés: 2007.4.28.

⁽⁹⁾ Az állami támogatásokról szóló iránymutatás frissített változatát közzétették a Hatóság honlapján: http://www.efasurv.int/fieldsOfWork/fieldstateaid/state_aid_guidelines/

- (22) 2007. február 7-én a Hatóság a kutatás-fejlesztéshez és az innovációhoz nyújtott állami támogatásokra vonatkozóan új iránymutatást fogadott el. A dokumentum célirányosan a kkv-knak kidolgozott új rendelkezéseket tartalmaz az innovációval kapcsolatban, és megfelel annak a célkitűzésnek is, hogy a támogatásokat a lisszaboni stratégiában meghatározott irányvonal mentén a munkahelyek és a növekedés megteremtésére fordítsák. Az EFTA-államok többek között a következő célokra nyújthatnak állami támogatást:
- K + F-projektekre nyújtott támogatás, különösen az alapkutatás támogatása, amely a támogatható költségek maximum 100 %-os, illetve az ipari kutatás támogatása, amely a támogatható költségek maximum 80 %-os támogatását jelenti kisvállalkozások esetén,
 - új innovatív vállalkozásoknak nyújtott támogatás maximum 1 millió EUR – a támogatott régiókban ennél is magasabb – összegben, innovációs csoportosulásoknak nyújtott támogatás, innovatív tanácsadási szolgáltatásokhoz és innovatív támogatási szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás,
 - magasan képzett munkaerő kölcsönzéséhez nyújtott támogatás, műszaki megvalósíthatósági tanulmányokhoz nyújtott támogatás, a szolgáltatás területén az eljárási és szervezési innovációhoz nyújtott támogatás, a kkv-k iparjogvédelmi jogokkal kapcsolatban felmerülő költségeihez nyújtott támogatás.
- (23) A versenyképesség másik kulcsfontosságú eleme a képzés. Az új készségek kialakítása érdekében a képzésbe eszközölt beruházások fenntartása még növekvő munkanélküliség esetén is különösen fontos. Az új általános csoportmentességi rendelet alapján az EFTA-államok általános és szakképzési támogatást nyújthatnak a vállalkozásoknak, ami a támogatható költségek maximum 80 %-áig terjedhet.
- (24) 2008-ban a Hatóság új iránymutatást fogadott el a kezességvállalás formájában nyújtott állami támogatásokról, amely meghatározza, hogy mely körülmények között nem minősülnek a kölcsönre nyújtott állami kezességvállalások állami támogatásnak. Az iránymutatás értelmében a kezességvállalások különösen abban az esetben nem minősülnek állami támogatásnak, ha azokat piaci áron nyújtják. Az új iránymutatás tisztázza azokat a körülményeket, amelyek megléte alapján eldönthető, kezességvállalás formájában nyújtott támogatásról van-e szó, valamint – első ízben – külön mentesülési díjakat vezet be a kkv-k számára, lehetővé téve a kkv-k finanszírozásának támogatása érdekében a kezesség könnyebb, de biztonságos igénybevételét.
- (25) A Hatóság 2006. október 25-én új iránymutatást fogadott el a kis- és középvállalkozásokba történő kockázati befektetések előmozdítását célzó állami támogatásokról. Az iránymutatás az innovatív és gyorsan növekedő kkv-kre irányul, amelyek a lisszaboni stratégia középpontjában állnak. A Hatóság új, megcélzott kkv-ként 1,5 milliárd EUR értékű mentesülési küszöböt vezetett be, ami 50 %-os növekedést jelent. A Hatóság elfogadja, hogy e határérték alatt az alternatív finanszírozási eszközök rendszerint hiányoznak a pénzügyi piacokról (azaz a piac elégtelenül működik). Ezenkívül az általános csoportmentességi rendelet is rendelkezik a kockázati tőkéhez nyújtott támogatásról.
- (26) A hátrányos helyzetű régiókban az EFTA-államok a 2007–2013 közötti regionális támogatásokra vonatkozó, 2007 januárja óta alkalmazandó iránymutatás értelmében beruházási támogatást nyújthatnak új létesítmények kialakításához, meglévő létesítmények bővítéséhez vagy új termékekkel történő diverzifikációhoz.
- (27) Az iránymutatás ezenkívül új támogatási formát vezet be annak érdekében, hogy a támogatott területeken ösztönözzék a vállalkozásindítást, és támogassák a kisvállalkozások korai fejlődési szakaszát.
- (28) A nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló hatályos iránymutatás szerint az EFTA-államok ezenkívül támogatást nyújthatnak az azt igénylő vállalkozásoknak. E célból az EFTA-államok a kkv-knek kidolgozott megmentési és/vagy szerkezetátalakítási támogatási programokat jelenthetnek be.
4. A 61. CIKK (3) BEKEZDÉSE b) PONTJÁNAK ALKALMAZHATÓSÁGA
- 4.1. Általános elvek
- (29) Az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének b) pontja kimondja, hogy a Hatóság az EGT-megállapodással összeegyeztethetőnek nyilváníthatja azt a támogatást, amelyet „egy EFTA-állam gazdaságában bekövetkezett komoly zavar megszüntetésére” nyújtanak. Ez a rendelkezés megegyezik az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének b) pontjával, amellyel kapcsolatban az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy a szóban forgó zavarnak az adott tagállam gazdaságának egészét, és nem csupán valamelyik régióját vagy területének egyes részeit kell érintenie. Ez összhangban van azzal a követelménnyel is, hogy bármely eltérési rendelkezést – mint amilyen az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének b) pontja – szigorúan kell értelmezni ⁽¹⁰⁾.
- (30) A Bizottság határozathozatala következetesen alkalmazza a szigorú értelmezés elvét ⁽¹¹⁾. A Hatóság hasonlóképpen szigorúan értelmezi az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének b) pontját ⁽¹²⁾.
- (31) Ezzel összefüggésben a Hatóság úgy ítéli meg, hogy a jelenlegi globális válság idején a pénzügyi rendszernek nyújtott sürgősségi támogatáson túlmenő, kivételes szakpolitikai fellépésekre van szükség.

⁽¹⁰⁾ A T-132/96. és T-143/96. sz. *Freistaat Sachsen és Volkswagen AG kontra Bizottság* egyesített ügyek, EBHT 1999., II-3663. o. 167. pont.

⁽¹¹⁾ A C 47/96. sz. *Crédit Lyonnais*-ügyben hozott, 98/490/EK bizottsági határozat (HL L 221., 1998.8.8., 28. o., 10.1. pont), a C 28/02 sz. *Bankgesellschaft Berlin*-ügyben hozott, 2005/345/EK bizottsági határozat (HL L 116., 2005.5.4., 1. o., 153. és azt követő pontok), valamint a C 50/06. sz. *BAWAG*-ügyben hozott, 2008/263/EK bizottsági határozat (HL L 83., 2008.3.26., 7. o., 166. pont). Lásd ezenfelül az NN 70/07. sz., *Northern Rock*-ügyben hozott bizottsági határozatot (HL C 43., 2008.2.16., 1. o.), és a C-9/08. sz., *SachsenLB*-ügyben hozott 2008. június 4-i bizottsági határozatot (még nem tették közzé).

⁽¹²⁾ A Hatóság még soha nem hagyott jóvá támogatási intézkedést az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján.

- (32) A válság előbb-utóbb – ha nem is azonos módon és mértékben – valamennyi EFTA-államot érinteni fogja: várhatóan növekedni fog a munkanélküliség, csökken a kereslet, és romlik a költségvetési helyzet.
- (33) A jelenlegi pénzügyi válság súlyossága és az EFTA-államok egész gazdaságára gyakorolt hatása alapján a Hatóság úgy ítéli meg, hogy e nehézségek orvoslásához indokolt az állami támogatások bizonyos kategóriáinak korlátozott idejű alkalmazása, és ezeket a 61. cikk (3) bekezdésének b) pontja alapján az EGT-megállapodással összeegyeztethetőnek lehet nyilvánítani.
- (34) Az EFTA-államoknak tehát alá kell támasztaniuk, hogy a Hatóság felé közölt, e keretszabály hatálya alá tartozó állami támogatási intézkedések szükségesek, megfelelőek és arányosak ahhoz, hogy megszüntessék az EFTA-állam gazdaságának komoly zavarát; az EFTA-államoknak igazolniuk kell továbbá, hogy valamennyi feltétel maradéktalanul teljesül.

4.2. Összeegyeztethető, korlátozott összegű támogatás

4.2.1. A jelenlegi keret

- (35) Az EGT-megállapodáshoz igazított *de minimis* rendelet 2. cikke⁽¹³⁾ a következőképpen rendelkezik:

„Amennyiben a támogatással kapcsolatos rendelkezések megfelelnek ezen cikk (2)–(5) bekezdésében megállapított feltételeknek, úgy azokat úgy kell tekinteni, hogy nem teljesítik az EGT-megállapodás 61. cikkének (1) bekezdése valamennyi szempontját, és ezért nem tartoznak a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 3. jegyzőkönyve II. részének 2. cikkében foglalt bejelentési kötelezettség alá.

Bármely három pénzügyi év időszakában bármely vállalkozás részére odaítélt csekély összegű (*de minimis*) támogatás összege nem haladhatja meg a 200 000 EUR-t. Bármely három pénzügyi év időszakában a közúti szállítás terén működő vállalkozás részére odaítélt csekély összegű (*de minimis*) támogatás összege nem haladhatja meg a 100 000 EUR-t. E felső határok a csekély összegű (*de minimis*) támogatás formájától és a kitűzött céltól függetlenül alkalmazandók, valamint tekintet nélkül arra, hogy az EFTA-állam által biztosított támogatást teljesen vagy részben közösségi eredetű forrásokból finanszírozzák. Az időszakot az érintett EFTA-államban a vállalkozás által alkalmazott pénzügyi évekre hivatkozva kell meghatározni.”

4.2.2. Új intézkedés

- (36) A pénzügyi válság nem csak a strukturálisan gyenge vállalkozásokat érinti, hanem azokat is, amelyek hirtelen hitelszűkével vagy akár hitelhiánnyal találhatják szemben magukat. E vállalkozások pénzügyi helyzetének javítása az egész európai gazdaságra pozitív hatással lesz.
- (37) A jelenlegi gazdasági helyzetben tehát szükséges olyan korlátozott összegű támogatás nyújtásának ideiglenes engedélyezése, amely az EGT-megállapodás 61. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozik, mivel meghaladja a *de minimis* rendeletben lefektetett határértéket.
- (38) A Hatóság az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján a megállapodással összeegyeztethetőnek tekinti az ilyen állami támogatást, ha a következő kritériumok mindegyike teljesül:
- a) a támogatás összege vállalkozásonként nem haladja meg az 500 000 EUR összegű pénzbeli támogatást; az adatokat bruttó formában, vagyis az adó és egyéb terhek levonása előtt használják; ha a támogatást nem vissza nem térítendő támogatás formájában nyújtják, akkor a támogatás összege megegyezik a bruttó támogatástartalommal;
 - b) a támogatást támogatási program formájában nyújtják;
 - c) a támogatást azoknak a vállalkozásoknak nyújtják, amelyek 2008. július 1-jén nem voltak nehéz helyzetben⁽¹⁴⁾; a támogatás nyújtható azoknak a vállalkozásoknak, amelyek a fenti időpont után, a globális pénzügyi és gazdasági válság következtében kerültek nehéz helyzetbe, de előzőleg nem voltak nehéz helyzetben; a támogatási program nem alkalmazható halászati ágazatban tevékenykedő vállalkozásra;
 - d) a támogatás nem exporttámogatás, sem pedig az importtermékekkel szemben a belföldi termékeket előnyben részesítő támogatás;

⁽¹³⁾ Lásd fent a 3. lábjegyzetet.

⁽¹⁴⁾ A nagyvállalatokra vonatkozóan lásd a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatás 2.1. pontját. A kv-k vonatkozásában lásd az általános csoportmentességi rendelet 1. cikke (7) bekezdésének meghatározását.

- e) a támogatást 2010. december 31. előtt nyújtják;
- f) a támogatás odaítélését megelőzően az EFTA-állam írásos vagy elektronikus nyilatkozatot szerez be az érintett vállalkozástól arról, milyen más *de minimis* vagy egyéb támogatásban részesült a vállalkozás a folyó pénzügyi évben ezen intézkedés alapján, és ellenőrzi, hogy a vállalkozás számára a 2008. január 1. és 2010. december 31. között nyújtott támogatás teljes összege ezzel együtt sem haladja-e meg az 500 000 EUR-s küszöböt;
- g) a támogatási program nem vonatkozik a mezőgazdasági termékek elsődleges előállításával foglalkozó vállalkozásokra; a támogatás alkalmazható a mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozásokra⁽¹⁵⁾, kivéve abban az esetben, ha a támogatás összegét az elsődleges termelőktől felvásárolt vagy az érintett vállalkozás által forgalomba hozott termékek ára vagy mennyisége alapján határozzák meg, illetve ha a támogatás előfeltétele, hogy azt részben vagy teljesen az elsődleges termelőkre hárítsák át⁽¹⁶⁾.

4.3. Kezességvállalás formájában nyújtott támogatások

4.3.1. A jelenlegi keret

- (39) A kezességvállalás formájában nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatás célja, hogy az EFTA-államok számára részletesebb útmutatással szolgáljon azokról az elvekről, amelyekre a Hatóság az EGT-megállapodás 61. és 62. cikkre vonatkozó értelmezését, valamint e cikkeknek az állami kezességvállalásra történő alkalmazását alapozni kívánja. Az iránymutatás meghatározza azokat a feltételeket, amelyek teljesülése esetén nem valósul meg állami támogatás. A kezességvállalás értékeléséhez szükséges összegegyeztetetési kritériumokat az iránymutatás nem adja meg.

4.3.2. Új intézkedés

- (40) Annak érdekében, hogy tovább ösztönözzék a finanszírozási lehetőségekhez jutást, és csökkentsék a bankok jelenleg tapasztalható kockázatkerülését, a kölcsönökre nyújtott kezességvállalás korlátozott ideig történő támogatása megfelelő és célirányos megoldás lehet a cégek finanszírozáshoz juttatására.
- (41) A Hatóság az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján a megállapodással összegegyeztetetőknek tekinti az ilyen állami támogatást, amennyiben a következő kritériumok mindegyike teljesül:
- a) kkv-kkal szemben az EFTA-államok a mellékletben meghatározott mentesülés szerint nyújtott új kezességvállalás esetében elengedik az éves fizetendő díj maximum 25 %-át⁽¹⁷⁾;
- b) nagyvállalatok esetében az EFTA-államok szintén maximum 15 %-kal csökkentik az új kezességvállalásoknak a mellékletben meghatározott ugyanazon mentesülés alapján számított éves díját;
- c) amennyiben a kezességvállalási programok támogatási elemét a Hatóság által már elfogadott módszerekkel számítják ki valamely, az EGT-megállapodásba beépített, állami támogatásra vonatkozó rendelet szerint történő bejelentésük után⁽¹⁸⁾, az EFTA-államok kkv-k esetében szintén hasonlóan, legfeljebb 25 %-kal, nagyvállalatok esetében pedig legfeljebb 15 %-kal csökkenthetik az új kezességvállalásokért fizetendő éves díjat;
- d) a kölcsön maximális összege nem haladja meg a kedvezményezett 2008. évi teljes éves bérköltségét (beleértve a szociális járulékokat és a vállalkozás telephelyén munkát végző, de hivatalosan valamely alvállalkozó alkalmazásában álló személyzet költségét). A 2008. január 1-jén vagy azután alapított vállalkozások esetén a kölcsön maximális összege nem haladhatja meg a működés első két évére vonatkozó éves becsült bérköltségét;

⁽¹⁵⁾ Amint ezeket a Szerződés 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági termékek előállításával foglalkozó kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról és a 70/2001/EK rendelet módosításáról szó 2006. december 15-i 1857/2006/EK bizottsági rendelet 2. cikkének 3. és 4. pontja meghatározza (HL L 358., 2006.12.16.).

⁽¹⁶⁾ Ahhoz, hogy az EGT-megállapodás 61-63. cikkében foglalt, állami támogatásra vonatkozó rendelkezések alkalmazhatók legyenek, az állami támogatást az olyan termékeket előállító vállalkozásoknak kell nyújtani, amelyekre az EGT-megállapodás hatálya kiterjed. A megállapodás 8. cikkének (3) bekezdése a következőképpen rendelkezik: „egyéb rendelkezés híján a megállapodás csak a következőkre alkalmazandó: a) a Harmonizált Áruleíró és Kódrendszer 25–97. fejezete alá besorolt termékek, a 2. jegyzékben felsorolt termékek kivételével; b) a 3. jegyzékben meghatározott termékek, figyelemmel a jegyzékben rögzített különös rendelkezésekre is.” A mezőgazdasági termékek, amennyiben nem tartoznak a Harmonizált Áruleíró és Kódrendszer 25–97. fejezete vagy az EGT-megállapodás 3. jegyzékének hatálya alá, kívül esnek az EGT-megállapodás hatályán.

⁽¹⁷⁾ A mellékletben felsorolt díjak a kezességvállalás formájában nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatásban meghatározott mentesülési rendelkezéseknek a biztosítékok különböző szintje alapján történő további finomításával alakultak ki. Ezeket a díjakat referenciaértékként is lehet használni az ezen keretszabály 4.2. pontjában foglalt kezességvállalási intézkedésekben megjelenő összegegyeztetési támogatási elemek kiszámításához.

A mentesülési díjak kiszámítása a referencia-kamatlából és leszámitolási kamatlából szóló iránymutatásban meghatározott kamatfeláron alapul, további 20 bázispontos csökkenést figyelembe véve (lásd a kezességvállalás formájában nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatás 12. [az EU-szövegben 11.] lábjegyzetét). A kezességvállalás formájában nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatásban meghatározott mentesülési díjak azonban minden egyes hitelminősítési kategória esetében az adott kategóriára vonatkozó felső díjhatárnál maradtak. A biztosítékokkal való fedezettség különböző szintjeinek meghatározásával kapcsolatban lásd a referencia-kamatlából és a leszámitolási kamatlából szóló iránymutatás első oldalán található 2. lábjegyzetet.

⁽¹⁸⁾ Ilyenek például: az általános csoportmentességi rendelet és a Szerződés 87. és 88. cikkének a nemzeti regionális beruházási támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2006. október 24-i 1628/2006/EK bizottsági rendelet (HL L 302., 2006.11.1., 29. o.), amelyet a 157/2006 határozattal (HL L 89., 2007.3.29., 33. o., valamint a 15. EGT-kiegészítés, 2007.3.29., 26. o.), a megállapodás XV. mellékletének 1i pontjaként foglaltak bele az EGT-megállapodásba – amennyiben a jóváhagyott módszer kifejezetten kitér a szóban forgó kezességvállalási típusokra és az azokhoz tartozó tranzakciókra.

- e) a kezességvállalások legkésőbb 2010. december 31-én nyújthatók;
- f) a kezességvállalás nem haladja meg a kölcsön 90 %-át;
- g) a kezességvállalás beruházási és működőtőke-kölcsönre is nyújtható;
- h) a kezességvállalás díjának csökkentését a kezességvállalás odaítélésétől számítva legfeljebb két éven át alkalmazták. Amennyiben a kapcsolódó kölcsön futamideje meghaladja a két évet, az EFTA-államok további legfeljebb nyolc évig csökkentés nélkül alkalmazhatják a mellékletben meghatározott mentesülési díjakat;
- i) a támogatást azoknak a vállalkozásoknak nyújtják, amelyek 2008. július 1-jén nem voltak nehéz helyzetben ⁽¹⁹⁾; a támogatás nyújtható azoknak a vállalkozásoknak, amelyek a fenti időpont után, a globális pénzügyi és gazdasági válság következtében kerültek nehéz helyzetbe, de előzőleg nem voltak nehéz helyzetben.

4.4. Támogatott kölcsön formájában nyújtott támogatások

4.4.1. A jelenlegi keret

- (42) A referencia-kamatlábról és a leszámítolási kamatlábról szóló iránymutatás az egyéves bankközi kínálati kamatláb (IBOR) alapján határozza meg a referencia-kamatláb megállapításának módját, amelyet a vállalkozás hitelképességétől és a feljárnott biztosítékoktól függően 60–1 000 bázisponttal növelnek meg. A Hatóság a referencia-kamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapításának módját a fennálló piaci feltételek függvényében módosíthatja. Amennyiben az EFTA-államok a kölcsön odaítélésekor hatályos iránymutatásban megállapított módszert alkalmazzák a referencia-kamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapítására, és teljesítik a szóban forgó iránymutatásban meghatározott feltételeket, a kamat elvileg nem tartalmaz állami támogatást.

4.4.2. Új intézkedés

- (43) A jelenlegi piaci körülmények között előfordulhat, hogy a vállalkozásoknak nehézséget okoz a finanszírozási lehetőségek megtalálása. Ezért a Hatóság elfogadhatónak tartja, hogy a tagállamok állami vagy magánforrásból kölcsönt nyújtsanak, amennyiben annak kamatlába egyenlő legalább a központi bank napi kamatával, plusz a 2007. január 1. és 2008. június 30. közötti időszakra vonatkozó egyéves átlagos bankközi kamat és a központi bank átlagos napi kamatának különbségével egyenlő díjjal, plusz a referencia-kamatlábról és a leszámítolási kamatlábról szóló hatósági iránymutatásban meghatározott kedvezményezett kockázati profilnak megfelelő hitelkockázati díjjal.
- (44) Ideiglenesen úgy tekintik, hogy a fenti kamatláb, illetve a referencia-kamatlábról és a leszámítolási kamatlábról szóló iránymutatásban meghatározott referencia-kamatláb különbségeként jelentkező támogatási elem az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján összeegyeztethető a megállapodással, a következő feltételek teljesülése esetén:
- a) ez a módszer minden, 2010. december 31-éig kötött szerződésre alkalmazandó. A módszer mindenfajta futamidejű kölcsönre alkalmazható. A kamatlábak csökkentését a 2012. december 31. előtt eszközölt kamatkifizetések esetében lehet alkalmazni ⁽²⁰⁾. A fenti időpont utáni kölcsönök esetében legalább a referencia-kamatlábról és a leszámítolási kamatlábról szóló iránymutatásban meghatározott kamatlábbal egyenlő kamatlábat kell alkalmazni;
 - b) a támogatást azoknak a vállalkozásoknak nyújtják, amelyek 2008. július 1-jén nem voltak nehéz helyzetben ⁽²¹⁾; a támogatás nyújtható azoknak a vállalkozásoknak, amelyek a fenti időpont után, a globális pénzügyi és gazdasági válság következtében kerültek nehéz helyzetbe, de előzőleg nem voltak nehéz helyzetben.

4.5. Környezetbarát termékek előállításához nyújtott támogatások

4.5.1. A jelenlegi keret

- (45) A Hatóság referencia-kamatlábról és a leszámítolási kamatlábról szóló iránymutatása az egyéves bankközi kínálati kamatláb (IBOR) alapján határozza meg a referencia-kamatláb megállapításának módját, amelyet a vállalkozás hitelképességétől és a feljárnott biztosítékoktól függően 60–1 000 bázisponttal növelnek meg. A Hatóság a referencia-kamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapításának módját a fennálló piaci feltételek függvényében módosíthatja. Amennyiben az EFTA-államok a kölcsön odaítélésekor hatályos iránymutatásban megállapított módszert alkalmazzák a referencia-kamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapítására, és teljesítik a szóban forgó iránymutatásban meghatározott feltételeket, a kamat elvileg nem tartalmaz állami támogatást.

4.5.2. Új intézkedés

- (46) A jelenlegi pénzügyi válság következtében a vállalkozások a környezetbarátabb termékek előállítása tekintetében is nehezebben juthatnak finanszírozási lehetőséghez. A kezességvállalás formájában nyújtott támogatás nem feltétlenül elegendő olyan költséges projektek finanszírozásához, amelyek célja a környezetvédelem erősítése azáltal, hogy a később bevezetésre kerülő normákhoz korábban igazodnak, vagy azokon túllépnek.

⁽¹⁹⁾ Lásd fent a 9. lábjegyzetet.

⁽²⁰⁾ Az e lehetőséggel élni kívánó EFTA-államoknak közzé kell tenniük az interneten és a Hatóság rendelkezésére kell bocsátaniuk napi kamatlábukat.

⁽²¹⁾ Lásd fent a 9. lábjegyzetet.

- (47) A Hatóság úgy ítéli meg, hogy a környezetvédelmi célkitűzések megvalósítása a pénzügyi válság idején is prioritásnak kell maradnia. A környezetbarátabb – köztük energiahatékony – termékek előállítása közös EGT-érdek, és e célkitűzés megvalósulását még a pénzügyi válság sem hátráltathatja.
- (48) Ezért a „zöld” termékek előállítását támogatott kölcsönök formájában nyújtott további intézkedésekkel lehetne ösztönözni. Ugyanakkor, mivel a támogatott kölcsönök súlyosan torzíthatják a versenyt, alkalmazásukat szigorúan korlátozni kell bizonyos helyzetekre és célzott beruházásokra.
- (49) A Hatóság úgy ítéli meg, hogy korlátozott időre az EFTA-államoknak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy kamatlábcsökkenés formájában támogatást nyújtsanak.
- (50) A Hatóság a beruházási kölcsönre nyújtott kamattámogatást abban az esetben tekinti az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján az EGT-megállapodás működésével összeegyeztethetőnek, ha az megfelel a következő feltételeknek:
- a) a támogatás olyan beruházási kölcsönökre irányul, amelyek a környezetvédelmet jelentős mértékben javító új termékek előállítására irányuló projekteket finanszíroznak;
 - b) a támogatás szükséges az új projekt elindításához. Már elindult projektek esetében támogatás akkor nyújtható, ha az új gazdasági helyzet következtében a projekt folytatásához szükségessé válik;
 - c) a támogatás csak olyan termékek előállítására irányuló projektekre nyújtható, amelyek a környezetvédelem szintjét növelő, még nem hatályos későbbi közösségi normákhoz ⁽²²⁾ való korai alkalmazkodásra, vagy az azokon való túllépésre irányulnak;
 - d) a későbbi közösségi környezetvédelmi normákhoz alkalmazkodó vagy azokon túllépő termékek esetében a beruházás legkésőbb 2010. december 31-én elkezdődik azzal a célkitűzéssel, hogy a termék a norma hatálybalépése előtt legalább két évvel a piacra kerül;
 - e) a kölcsönök a tárgyi eszközökbe és az immateriális javakba eszközölt beruházásokat ⁽²³⁾ is fedezhetik, de ez alól kivételt képeznek az olyan beruházásokra nyújtott kölcsönök, amelyek olyan termékipiacokon ⁽²⁴⁾ irányulnak több mint 3 %-os termelési kapacitásbővítésre, amelyek az EGT-piaci látható fogyasztás átlagos éves növekedési rátája értékadatokban kifejezve a beruházás kezdetét megelőző öt évben alacsonyabb volt, mint ugyanazon öt éves időszakban számítva az Európai Gazdasági Térség GDP-jének éves növekedési rátája;
 - f) a kölcsön legkésőbb 2010. december 31-én nyújtható;
 - g) a támogatás mértékének megállapításakor a kedvezményezettre vonatkozó, ezen iránymutatás 4.4.2. pontjában foglalt módszer alapján meghatározott egyedi kamatlábból kell kiindulni. E módszer alapján a vállalkozás által fizetendő kamatot a következőképpen csökkenthetik:
 - nagyvállalatok esetében 25 %-kal,
 - kkv-k esetében 50 %-kal;
 - h) a kamattámogatás a kölcsön odaítélésétől számítva legfeljebb két éven keresztül alkalmazható;
 - i) a kamatlábcsökkenést az állam vagy állami pénzügyi intézmények által nyújtott kölcsönökre, valamint magán pénzügyi intézmények által nyújtott kölcsönökre lehet alkalmazni. Biztosítani kell az állami és magánintézmények közötti megkülönböztetésmentességet;
 - j) a támogatást azoknak a vállalkozásoknak nyújtják, amelyek 2008. július 1-jén nem voltak nehéz helyzetben ⁽²⁵⁾; a támogatás nyújtható azoknak a vállalkozásoknak, amelyek a fenti időpont után, a globális pénzügyi és gazdasági válság következtében kerültek nehéz helyzetbe, de előzőleg nem voltak nehéz helyzetben;
 - k) az EFTA-államoknak biztosítaniuk kell, hogy a támogatást sem közvetlenül, sem közvetve nem folyósítják pénzintézeteknek.

4.6. Kockázatitőke-intézkedések

4.6.1. A jelenlegi keret

- (51) A kis- és középvállalkozásokba történő kockázatitőke-befektetések előmozdítását célzó állami támogatásokról szóló iránymutatás meghatározza, hogy az EGT-megállapodás 61. cikkének (3) bekezdésével összhangban mely feltételek teljesülésekor tekinthető az EGT-megállapodás működésével összeegyeztethetőnek a kockázatitőke-befektetéseket előmozdító állami támogatás.

⁽²²⁾ A későbbi közösségi norma olyan már elfogadott, de még nem hatályos kötelező közösségi normát jelent, amely meghatározza az Európai Unió területén értékesített termékek esetében a környezetvédelmi szempontból elérendő szinteket.

⁽²³⁾ A környezetvédelem állami támogatásáról szóló iránymutatás 70. pontjában szereplő definíció szerint.

⁽²⁴⁾ A regionális támogatási iránymutatás 58. pontja szerinti meghatározás.

⁽²⁵⁾ Lásd fent a 9. lábjegyzetet.

- (52) Az állami támogatásról és kockázati tőkééről szóló iránymutatásnak a kis- és középvállalkozásokra történő alkalmazása során szerzett tapasztalatok alapján a Hatóság úgy ítéli meg, hogy az EGT-ben a kockázati tőke szempontjából általában megfelelően működik a piac. A Hatóság azonban elfogadja, hogy a kockázati tőke-kínálat és -kereslet tökéletlen párosításából adódóan a vállalkozások egyes fejlődési szakaszaiban tett befektetések bizonyos fajtái hiányoznak a piacról, ezt pedig sajátkehiánynak nevezhetjük.
- (53) Az említett iránymutatás 4.3. pontja kimondja, hogy a megcélzott kkv-nként egy-egy 12 hónapos időszak során 1,5 millió EUR-t meg nem haladó finanszírozási összegek esetében bizonyos körülmények között feltételezik, hogy a piac nem megfelelően működik, ezért nincs szükség arra, hogy az EFTA-államok ezt demonstrálják.
- (54) Az említett iránymutatás 5.1. pontjának a) alpontja a következőképpen rendelkezik: „[a] Hatóság tudatában van a kockázati tőke-piac állandó hullámzásának, és az idővel bekövetkező sajátkehiánynak, valamint annak, hogy a vállalkozások – méretük, üzleti fejlődési életszakaszuk és gazdasági ágazatuk függvényében – különböző mértékig vannak kitéve a piaci hiányosságok hatásainak. A Hatóság ezért kész megfontolni, hogy az EGT-megállapodás működésével összeegyeztethetőnek minősítse az évenkénti és vállalkozásonkénti 1,5 millió EUR küszöböt meghaladó befektetési részösszegeket nyújtó kockázati tőke-befektetéssel kapcsolatos intézkedéseket – feltéve, hogy bemutatják a piac nem megfelelő működésének szükséges bizonyítékait.”

4.6.2. Az érvényes szabályok átmeneti kiigazítása

- (55) A pénzügyi piaci zavar a rendelkezésre álló kockázati tőke-keret szűkülése miatt kedvezőtlenül hatott a korai növekedési szakaszban lévő kkv-k kockázati tőke-piacára. Mivel a kockázati tőke jelenleg fokozottan kockázatos befektetésként él a köztudatban, és az esetlegesen alacsonyabb hozamelvárások is bizonytalanságot teremtenek, a befektetők inkább az olyan biztosabb eszközök felé fordulnak, amelyek kockázatait a kockázati tőke-befektetésekénél könnyebb felmérni. A kockázati tőke-befektetések ezenkívül nem is mobilizálhatók, ami a befektetők szemében további visszatartó tényezőnek bizonyult. Bebizonyosodott, hogy a jelenlegi piaci körülmények között a korlátozott likviditás csak növeli a kkv-kat sújtó sajátkehiányt. Ezért a Hatóság úgy véli, helyes ideiglenesen felemelni a kockázati tőke-beruházásokra vonatkozó mentesülési küszöböket annak érdekében, hogy orvosolják a megnövekedett sajátkehiányt, és a nem támogatott térségekben működő kkv-kat megcélzó intézkedések esetében is ideiglenesen 30 %-ra csökkenteni a magánbefektetők minimális részvételét.
- (56) Ennek megfelelően az EGT-megállapodás 61. cikk (3) bekezdésének b) pontja alapján a kis- és középvállalkozásokba történő kockázati tőke-befektetések előmozdítását célzó állami támogatásokról szóló iránymutatásban szereplő bizonyos korlátok átmenetileg, 2010. december 31-ig a következőképpen kerülnek kiigazításra:
- a) a 4.3.1. pont tekintetében: egy-egy 12 hónapos időszak során a finanszírozás legmagasabb megengedett összege megcélzott kkv-nként 1,5 millió EUR-ról 2,5 millió EUR-ra emelkedik;
 - b) a 4.3.4. pont tekintetében: a finanszírozás legalább 30 %-át magánbefektetőknek kell állniuk mind a támogatott, mind a nem támogatott térségekben;
 - c) az iránymutatásban meghatározott többi feltétel továbbra is alkalmazandó;
 - d) az iránymutatás átmeneti kiigazítása nem alkalmazandó az általános csoportmentességi rendelet hatálya alá tartozó kockázati tőke-befektetéssel kapcsolatos intézkedésekre;
 - e) az EFTA-államok a már jóváhagyott programokat az iránymutatás átmeneti kiigazításának érvényre juttatása végett módosíthatják.

4.7. Támogatáshalmazás

- (57) A támogatás ezen iránymutatás szerint megállapított felső értékhatárait attól függetlenül kell alkalmazni, hogy a támogatott projektnek nyújtott támogatást teljes mértékben állami forrásokból finanszírozzák, vagy részben a Közösség finanszírozza.
- (58) Az ezen iránymutatásban meghatározott ideiglenes támogatási intézkedések ugyanazon támogatható költség tekintetében nem halmozhatók a *de minimis* rendelet hatálya alá tartozó támogatással. Amennyiben a vállalkozás ezen ideiglenes keretszabály hatálybalépése előtt *de minimis* támogatásban részesült, az iránymutatás 4.2. pontja szerinti intézkedések keretében odaítélt támogatás és a *de minimis* támogatás összege 2008. január 1. és 2010. december 31. között nem haladhatja meg az 500 000 EUR-t. A 4.3., 4.4., 4.5. és 4.6. pont alapján ugyanezen célra korábban odaítélt, összegegyeztethető támogatás összegét csökkenteni kell a 2008. január 1. után odaítélt *de minimis* támogatással.
- (59) Az ideiglenes támogatási intézkedések halmozhatók viszont más összegegyeztethető támogatással vagy más formában nyújtott közösségi finanszírozással, amennyiben betartják a vonatkozó iránymutatásban vagy a csoportmentességi rendeletben feltüntetett maximális támogatási intenzitást.

5. EGYSZERŰSÍTŐ INTÉZKEDÉSEK

5.1. Rövid lejáratú exporthitel-biztosítás

- (60) A rövid lejáratú exporthitel-biztosításról szóló iránymutatás úgy rendelkezik, hogy a piacképes kockázatok nem fedezhetők az EFTA-államok által támogatott exporthitel-biztosítással. A piacképes kockázatok az említett iránymutatás mellékletében felsorolt országokban székhellyel rendelkező állami és nem állami adósokhoz kapcsolódó

olyan kereskedelmi és politikai kockázatok, amelyek kockázati időszaka legfeljebb két év. Az uniós tagállamokban, az EFTA-államokban és további hat OECD-tagállamban székhellyel rendelkező adósokhoz kapcsolódó kockázatok piacképesnek tekintjük.

- (61) A Hatóság úgy véli, hogy a jelenlegi pénzügyi válságból következően nem minden EFTA-államban áll fenn biztosítási és viszontbiztosítási kapacitáshiány, de nem zárható ki, hogy bizonyos országokban időlegesen nincs fedezet a piacképes kockázatokra.
- (62) A fent említett iránymutatás 4. pontjának (9)–(13) bekezdése szerint: „[i]lyen körülmények között ezeket az időlegesen nem piacképes kockázatokot biztosíthatja valamely állami vagy államilag támogatott exporthitel-biztosító az állam számlájára vagy kezességvállalása mellett. A biztosítónak, amennyire csak lehetséges, az ilyen kockázatokra vonatkozó díjait a magántulajdonú exporthitel-biztosítók által a szóban forgó kockázattípus esetén felszámított díjhoz kell igazítania.

Ha valamely EFTA-állam a mentesítési záradékkal kíván élni, tervezett döntését haladéktalanul be kell jelentenie az EFTA Felügyeleti Hatóságnak. A bejelentésnek olyan piaci jelentést kell tartalmaznia, amely kimutatja, hogy a magánbiztosítási piacon nem áll rendelkezésre fedezet a kockázatra, és ezt két nagy, közismert, magántulajdonú nemzetközi exporthitel-biztosító, illetve egy hazai hitelbiztosító támasztja alá, ily módon indokolva a mentesítési záradék alkalmazását. A másik lehetőség, hogy a magánbiztosítási piacon az adott kockázatra vonatkozó fedezet hiányát a Hatóság által megbízhatónak és pártatlannak ítélt, független szakértő által készített piaci jelentéssel támasztják alá. A bejelentésnek ezen túlmenően tartalmaznia kell azoknak a feltételeknek a leírását, amelyeket az állami vagy államilag támogatott exporthitel-biztosító alkalmazni kíván az ilyen kockázatok tekintetében.

A bejelentés átvételétől számított két hónapon belül a Hatóság megvizsgálja, hogy a mentesítési záradék alkalmazása megfelel-e a fent említett feltételeknek és összeegyeztethető-e az EGT-megállapodással.

Ha a Hatóság arra az álláspontra jut, hogy a mentesítési záradék alkalmazásának feltételei teljesültek, az összeegyeztethetőséget kimondó határozata a határozat keltétől számított két évre korlátozódik, feltéve, hogy ebben az időszakban a mentesítési záradék alkalmazását indokoló piaci feltételek nem változnak meg.

Ezen túlmenően a Hatóság, a többi EFTA-állammal konzultálva, felülvizsgálhatja a mentesítési záradék alkalmazásának feltételeit; továbbá dönthet annak megszüntetése vagy más, megfelelő rendszerrel való helyettesítése mellett.”

- (63) Ezek a nagyvállalatokra és kkv-kra egyaránt alkalmazandó rendelkezések a jelenlegi gazdasági helyzetben megfelelő eszközök, amennyiben az EFTA-államok úgy vélik, hogy bizonyos piacképes hitelkockázatok és/vagy a kockázatvédelem bizonyos vevői esetén a magánbiztosítási piacon nem áll rendelkezésre megfelelő fedezet.
- (64) Az EFTA-államokkal kapcsolatos eljárások felgyorsítása érdekében a Hatóság engedélyezi, hogy 2010. december 31-ig az EFTA-államok a piac hiányát a magánbiztosítási piacon az adott kockázatra vonatkozó fedezet hiányát igazoló megfelelő bizonyítékkal bizonyíthassák. A Hatóság mindenképpen indokoltnak tekinti a mentesítési záradék alkalmazását a következő esetekben:

- egy jól ismert, nemzetközi magántulajdonú exporthitel-biztosító és egy országos hitelbiztosító igazolással bizonyítja, hogy a fedezet nem áll rendelkezésre, vagy
- az EFTA-állam legalább négy elismert exportőre igazolással bizonyítja, hogy meghatározott műveletek esetében a biztosítók megtagadták a fedezetet.

- (65) A Hatóság az érintett EFTA-államokkal szorosan együttműködve biztosítja, hogy a mentesítési záradék alkalmazása tekintetében gyors határozathozatalra kerüljön sor.

5.2. Az eljárások egyszerűsítése

- (66) Az ezen iránymutatásban említett állami támogatásokat be kell jelenteni a Hatóságnak. Az ezen iránymutatásban ismertetett érdemi intézkedéseken kívül a Hatóság elkötelezett aziránt, hogy biztosítsa a jelenlegi válságot orvosló, ezen iránymutatással összhangban álló támogatási intézkedések gyors engedélyezését is, feltéve, hogy az érintett EFTA-államok szoros együttműködést és teljes körű felvilágosítást biztosítanak.
- (67) E kötelezettségvállalás kiegészíti majd azt a megkezdett folyamatot, amelynek keretében a Bizottság jelenleg számos javításon dolgozik az állami támogatásokkal kapcsolatos általános eljárásainak tekintetében; ezek lehetővé teszik majd a tagállamokkal való szoros együttműködésben történő, gyorsabb és hatékonyabb határozathozatalt. Az általános egyszerűsítési csomagnak tartalmaznia kell a Bizottság és a tagállamok arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy az állami támogatási vizsgálat minden egyes lépésére egyszerűsített és kiszámítható eljárásokat alkalmaznak. A csomag lehetővé teszi továbbá a legegyszerűbb ügyek gyorsított jóváhagyását.

6. FELÜGYELET ÉS JELENTÉSTÉTEL

- (68) A Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 3. jegyzőkönyve II. részének 27. cikkében említett végrehajtási rendelkezésekről szóló 2004. július 14-i 195/04/COL határozat, amely megállapítja a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 3. jegyzőkönyve I. része 1. cikke alkalmazásának részletes szabályait, előírja az EFTA-államok számára, hogy évente jelentést nyújtsanak be a Hatósághoz.

- (69) Az EFTA-államoknak 2009. július 31-ig be kell nyújtaniuk a Hatóságnak a jelen iránymutatás alapján életbe léptetett programok listáját.
- (70) Az EFTA-államoknak biztosítaniuk kell, hogy az iránymutatásban meghatározott támogatásokra vonatkozó részletes nyilvántartásokat megőrizzik. A nyilvántartásokat, amelyek a feltételek betartásának megállapításához szükséges valamennyi információt tartalmazzák, 10 évig kell megőrizni, és kérésre be kell mutatni a Hatóságnak. Az EFTA-államoknak különösen be kell szerezniük az arra vonatkozó információkat, hogy a 4.2., a 4.3., a 4.4. és a 4.5. pontban meghatározott intézkedések esetében a támogatások kedvezményezettjei 2008. július 1-jén nem voltak nehéz helyzetben lévő vállalkozások.
- (71) Ezenkívül az EFTA-államoknak 2009. október 31-ig jelentést kell benyújtaniuk a Hatóság részére az ezen iránymutatás alapján hozott intézkedésekről. A jelentésnek tartalmaznia kell különösen azokat az elemeket, amelyek alátámasztják, hogy a Hatóságnak 2009. december 31. után is fenn kell tartania az ezen iránymutatásban foglalt intézkedéseket, valamint részletes információkat kell közölnie a támogatott kölcsönök környezetvédelmi előnyeiről. Ezeket az információkat az EFTA-államoknak – mindaddig, amíg a jelen iránymutatást alkalmazni kell – minden év október 31-éig el kell küldeniük a következő évre vonatkozóan.
- (72) A Hatóság a támogatásnyújtást illetően további információkat kérhet annak ellenőrzésére, hogy betartották-e a támogatási intézkedést jóváhagyó hatósági határozat feltételeit.

7. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- (73) A hatóság ezt az iránymutatást az elfogadás napjától alkalmazza. Az iránymutatás létét a banki válsághoz kapcsolódó, jelenlegi kivételes és átmeneti finanszírozási problémák indokolják; az iránymutatás 2010. december 31-től nem alkalmazható. Az EFTA-államokkal való tanácskozás után a Hatóság e határnap előtt – fontos versenypolitikai vagy gazdasági megfontolásokra hivatkozva – felülvizsgálhatja az iránymutatást. Amennyiben ez segítséget jelenthet, a Hatóság gondoskodhat bizonyos kérdésekkel kapcsolatos álláspontjának további tisztázásáról.
- (74) A Hatóság az ebben az iránymutatásban foglalt rendelkezéseket alkalmazza minden olyan, bejelentett kockázati-tőke-befektetéssel kapcsolatos intézkedésnél, amelyről az iránymutatás elfogadását követően döntést kell hoznia, akkor is, ha az intézkedést ezen iránymutatás elfogadása előtt jelentették be.
- (75) A jogellenes állami támogatás értékelésénél alkalmazható szabályokról szóló iránymutatással összhangban a Hatóság a következőket alkalmazza a be nem jelentett állami támogatások esetén:
- a) ezt az iránymutatást, amennyiben a támogatást ezen iránymutatás elfogadása után ítélték oda;
- b) minden más esetben a támogatás nyújtásakor éppen hatályos iránymutatást.
- (76) A Hatóság az érintett EFTA-államokkal szorosan együttműködve biztosítja, hogy az e dokumentumban említett intézkedések hiánytalan bejelentését követően gyors határozathozatalra kerüljön sor. Az EFTA-államoknak tájékoztatniuk kell a Hatóságot szándékaikról, és a lehető leghamarabb és legátfogóbban be kell jelenteniük az ilyen intézkedések hozatalára irányuló terveiket.
- (77) A Hatóság emlékeztet arra, hogy az eljárások bármilyen javítása teljes mértékben az érthető és hiánytalan bejelentések benyújtásától függ.

MELLÉKLET

Az ideiglenes keretszabály szerinti mentesülések bázispontokban kifejezve (*)			
Hitelminősítési kategória (Standard & Poor's)	Biztosítékokkal való fedezettség		
	Magas	Átlagos	Alacsony
AAA	40	40	40
AA+	40	40	40
AA			
AA-			
A+	40	55	55
A			
A-			
BBB+	55	80	80
BBB			
BBB-			
BB+	80	200	200
BB			
BB-	200	380	380
B+			
B	200	380	630
B-			
CCC vagy alacsonyabb	380	630	980

(*) Azon cégek esetében, amelyek nem rendelkeznek hitelfelvevői múlttal vagy mérlegszámlátű megközelítésen alapuló hitelminősítéssel (mint például bizonyos meghatározott célra létrehozott vállalkozások vagy új vállalkozások), az EFTA-államok a kezességvállalás formájában nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatásban meghatározott 3,8 %-os mentesülési díjat legfeljebb 15 %-kal (kkv-k esetében 25 %-kal) csökkenthetik. Mindazonáltal a díj sohasem lehet alacsonyabb, mint az anyavállalatra vagy anyavállalatokra alkalmazandó díj.